

ZARZĄDZENIE

Dnia 3 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

zarządził:

- 1. zawiadomić – przez doręczenie niniejszego zarządzenia – skazanego M.S. oraz skazanego M.G., iż nie stwierdzono podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa 322/19;**
- 2. sprawę zakreślić w repertorium KO.**

UZASADNIENIE

Skazany M.S. skierował do Sądu Apelacyjnego w Lublinie pismo datowane 28 kwietnia 2025 r., w którym w nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji podał, że cyt. „obrońca jest mi potrzebny do złożenia wniosku do Sądu Najwyższego o uchyleniu wyroku z dnia 25.02.2020 r. sygn. akt 322/19 (IV K 27/15) i odbycia się nowego procesu apelacyjnego. Takie pismo ma złożyć obrońca w moim imieniu z uwagi na to, że przy orzekaniu wyroku z dnia 25.02.2020 r. był źle obsadzony skład sędziowski (neo sędzia) X.Y. Wyrok został wydany nieprzepisowo”. Zbieżne w treści pismo datowane 15 czerwca 2025 r. skierował do wymienionego Sądu także skazany M.G.

Oba pisma zgodnie z właściwością zostały przekazane Sądowi Najwyższemu.

Odnosząc się do przedmiotowych pism, w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że skazani zbędnie ubiegają się o wyznaczenie obrońców z urzędu w celu sporządzenia przez te podmioty fachowe wniosków o wznowienie postępowania, skoro podają, że powodem wznowienia miałyby być udział w składzie orzekającego w ich sprawie Sądu Apelacyjnego w Lublinie sędzi nazwanej przez nich „neosędzią”, tj. powołanej do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład ukształtowano w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). W ten sposób sugerują zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (nienależyta obsada sądu), jednak trzeba mieć na uwadze, że Sąd Najwyższy od dawna konsekwentnie wskazuje, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k., tj. w razie ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., może nastąpić tylko z urzędu, a nie na wniosek strony [zob. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05 (publ. OSNKW 2005, z. 6, poz. 48) i szereg wydanych później przez ten Sąd orzeczeń]. W takim razie, mając w polu widzenia treść art. 118 § 1 i 2 k.p.k., jak też art. 9 § 2 k.p.k., pisma skazanych należało potraktować jako sygnalizację potrzeby wznowienia postępowania z urzędu z powodu zaistnienia wspomnianego uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pogląd skazanych, że w ich sprawie takie uchybienie zachodzi nie jest słuszny. Zdaje się on opierać na założeniu, że nienależyta obsada sądu zachodzi zawsze, gdy w jego skład wchodzi sędzia nominowany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład ukształtowano w trybie określonym przepisami wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., tj. organu, który sposobem powołania jego części sędziowskiej rzeczywiście odbiega od modelu przewidzianego dla niego przez Konstytucję RP. Założenie to jest błędne; w tym względzie Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (publ. OSNK 2022, z. 6, poz. 22), stwierdził, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w

rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wcześniej Sąd Najwyższy w uchwale połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I - 4110 - 1/20, wskazał, że „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Wypada zatem przyjąć, że jeżeli strona postuluje wznowienie postępowania z tego powodu, iż w procesie nominacyjnym sędziego, który orzekał w sprawie, brała udział wadliwie ukształtowana Krajowa Rada Sądownictwa, to powinna wykazać *in concreto*, że z uwagi na dające się zidentyfikować okoliczności związane z powołaniem danego sędziego do pełnienia urzędu, istnieją tego rodzaju wątpliwości, iż sąd, w składzie którego zasiadał taki sędzia, był sądem nienależycie obsadzonym. W odniesieniu do sędzi X.Y. skazani żadnej tego rodzaju okoliczności nie podnieśli, nadto trzeba wspomnieć, że na etapie postępowania apelacyjnego ani oni, ani ich obrońca nie zgłosili zastrzeżeń co do znanego im składu Sądu, chociaż przepisy ustawy procesowej dają taką możliwość. Wymaga też podkreślenia, że obrońca m.in. skazanych M.S. i M.G. wniosła kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa 322/19, w której nie podniosła zarzutu zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wypada jednak przyjąć, że z uwagi na treść art. 536 k.p.k. nakazującego zbadanie – nawet gdy w kasacji nie podniesiono takiego zarzutu – czy w sprawie nie zaistniało któreś z uchybień określonych w art. 439 k.p.k., Sąd Najwyższy miał to w polu widzenia. Skoro oddalił kasację (jako oczywiście bezzasadną) wydanym na rozprawie postanowieniem z dnia 25 lutego 2022 r., sygn. akt II KK 323, to przy braku pisemnego uzasadnienia orzeczenia zachodzi domniemanie, że tego rodzaju uchybienia nie stwierdził.

Należy również zaznaczyć, że kwestia obsady sądu w kontekście udziału w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Lublinie sędzi X.Y. była już przedmiotem uwagi Sądu Najwyższego. Wydając orzeczenia Sąd ten uznał, że udział w składzie wymienionej sędzi nie skutkuje nienależytą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (np. sprawy II KK 350/22, II KS 17/22).

Co do sposobu procedowania w związku z wystąpieniem skazanych należy wskazać, iż Sąd Najwyższy niejednokrotnie wskazywał, że gdy strona (jej pełnomocnik) wystąpi o rozważenie wznowienia postępowania z urzędu, utrzymując, iż w sprawie zachodzi któraś z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, w razie niepodzielenia tego poglądu jest dopuszczalne wydanie przez sędziego zarządzenia o niestwierdzeniu podstaw do wznowienia postępowania z urzędu (zob. np. uzasadnienie wspomnianej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05; postanowienie z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21, nadto zarządzenie sędziego SN z dnia 27 kwietnia 2023 r., II KO 33/23).

Mając powyższe na uwadze, zarządzono jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]